

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 19. rožnika 1885.

List 25.

Premišljevanje in molitve za vse stanove.

(Daije).

60. Kerščanska modrost. *

Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj in pride od Očeta svetlobe, pri katerem ni premenjenja, tudi ne sence kake spremenljivosti (Jak. 1, 17). Vse svoje darove nam pa nebeški Oče deli po svetem Duhu, katerega je v nas obilno vtil po Jezusu Kristusu, Zveličarji našem. (Tit. 3, 6.) Med vsemi darovi sv. Duha pa je najpervi in najimenitniši dar modrosti. Duh Božji je bil, ki je v stari zavezi narekoval modrostine bukve in ki je govoril sploh po prerokih. In kristjan, ki ta dar ima, je zares kerščansko moder. V čem tedaj obstoji kerščanska modrost, ali kaj je kerščanska modrost?

1. Kerščanska modrost je po besedah sv. Avgušтина spoznanje tega, kar mora človek misliti, žetiti in storiti, kar mora sovražiti in opuščati, če hoče tukaj srečen in tam zveličan biti. Ali z drugimi besedami: Kerščanska modrost je tista čednost, s katero kristjan vse v svoje zveličanje potrebne pomočke izvoli in izvršuje, vse pa opušča, kar bi ga pri tem opovérati zamoglo. K modrosti ste tedaj dve reči potrebne. Pervič dober, pravi namen, in drugič pripravi pomočki, ki do nameravanega namena gotovo vodijo. Kjer le ene teh reči manjka, tam se o modrosti govoriti ne more. Nas vsih od Boga nam postavljeni namen je čast Božja in naše zveličanje. Oboje pa se le more doseči z dobrimi deli in s prejetjem ss. zakramentov, ki so pglavitni pomočki našega zveličanja. Kdor bi tedaj hotel zveličan biti, pa bi greh delal in zakramente zanemarjal, taki ni moder. ampak norec, in žali, da je toliko takih norcev tudi celo med kristjani.

2. Kerščanska modrost nam je vsim potrebna. Brez nje tudi druge čednosti kaj ne veljajo. Modrost vodi in spremlja druge čednosti. Vzemi pa modrost proč, in čednost ni več čednost, ampak napaka, pravi sv. Bernard. In sv. Gregor piše: Ako čednost vidi, kaj vse premore, silno globoko pade, ako je modrost ne spremlja. Zato opominja modri v bukvah pregovorov: Ako modrost kličeš in svoje se: ce k razumnosti naklanjaš — tedaj bodeš strah Gospodov razumel in spoznanje Božje našel. (Preg. 3, 3—5) In če je že modrosti treba, da se čednost

(pobožnost) na napačna pota ne zgubi, koliko bolj je še potrebna, da se človek zamore grehu in njegovim skušnjavam ogniti. Od kod pač toliko zmót, grehov in hudobij, če ne od tod, ker pri svojih delih premalo pomislimo, kaj bo iz teh prišlo, in sploh ker nam modrosti manjka. Zato nas naš Zveličar k modrosti opominja, rekoč: Bodite razumni, kakor kače in priprosti kakor golobje. (Mat. 10, 16.) In sv. Pavel tako piše Efežanom (5, 15—17): Glejte bratje, kako boste varno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni; odkupljajte čas, ker dnevi so hudi. Ne bodite toraj neumni, ampak umejte, kaj je volja Božja! — In zopet Tesaloničanom (I. Tes. 5, 21—22): Vse poskusite, kar je dobro, ohranite. Vsake sence hudega se zderžite! Modrost tedaj nam je potrebna k zveličanju — brez nje ne moremo svojega namena doseči; zakaj pisano je: Kdor modrost najde, najde življenje, in prejme zveličanje od Gospoda. (Preg. 8, 35.)

3. Kje in kako pa bomo modrost našli in dosegli?

Modrost se ne dobi na tergu, se ne plača z denarji, se ne koplje iz zemlje, ampak je dar sv. Duha. za katerega ga moramo ponižno prositi. Tako namreč piše sv. Jakob: Ako pa kdo zmed vas potrebuje modrosti, naj je prosi od Boga, kateri daje vsim obilno in ne oponaša, in mu bo dana. (Jak. 1, 5.) Tako je prosil kralj Salamon za modrost. ko je k Bogu molil: O gospod. daj svojemu hlapcu podučljivo serce, da zamore učiti tvoje ljudstvo in razločevati med dobrim in hudim! (3. kraljev. 3, 9.) In ta molitev je bila Bogu tako všeč, da mu je rekel: Ker si prosil te reči, in nisi prosil veliko dni, ne bogastva, ne duš svojih sovražnikov, ampak si prosil modrosti. — glej sem storil po tvojih besedah in sem ti dal serce modro in razumno tako, da nihče pred teboj ni bil tebi enak in tudi za teboj ne bo vstal. (Ravno tam, 11—12.)

Molitev.

O Bog sveri Duh! ponižno Te prosim, daj mi pravo nebeško modrost; da bom razločil dobro od hudega; uči me, prav in modro misliti, govoriti in delati, kaži mi pravo pot k zveličanju, da bom spoznal vse pomočke, ga doseči, pa tudi vse zapreke, ki me ustavljajo na poti proti nebesom. Pridi, o sv. Duh, in dodeli mi dar modrosti, da bom le po zveličanji hrepenel, le za zveličanje delal in skrbel, da se bom vsih pomočkov, ss. zakramentov, zvesto posluževal in tako s Tvojo sveto pomočjo

* Nadaljevanje Furmaherjevih premišljevanj.

s pravo kerščansko modrostjo tudi zares zveličanje dosegel. Amen.

Lešniki za brezverce in slaboverce.

Ti praviš: Bog je predober, da bi me pogubil. Jest pa pravim: Bog je predober, da bi te v nebesa med poštene vzel, ako si za pogubljenje dozorel. Krivice Bog gotovo ne bo nikomur storil, koliko manj pravičnim, ki so morali za nebesa vse žive dni toliko delati in terpeti; krivica pa bi bila, ako bi pošteni, dobri ljudje imeli nebesa s tatovi, pobijavci, nečistniki skupaj. Kaj porečeš k temu:

Zbrana je prav vesela in srečna družba, v katero pa se sprejemajo le ljudje, katerih poštenost in spodobnost je popolnoma potrjena, ali ob kratkem: kateri so te družbe vredni, kajti ona družba in ujena sreča je nerazdružljiva. Neprevidoma pa bi predsednik pripeljal tri strašne hudobneže, katerih eden je tat in razbojnik, drugi nečistnik in prešestnik, tretji nepopoln pijanec in požrešnik, in rekel bi: Ti bodo tudi vaši tovarši za vselej: kaj bi k temu pošteni rekli? Ali bi ne ugovarjali, rekoč: Ako bodo ti enaki stavljeni z nami, naša družba ne bo več srečna in vesela; ali smo se zato toliko trudili in delali, da zdaj pridemo med tatove in ubijavce, med uesramneže in prešestnike, med pijance, zapeljivce, bogoskrunce: to ne bo srečna družba, to bo tolovajska jama! Tega tudi neskončno dobri, neskončno pravični Bog ne more storiti, da bi brezbožne jemal v nebesa, med poštene, spodobne in pravične.

Pa praviš morebiti: Sej jim je žal, da so hudo delali. Toda s tem ugovorom tudi nič ne opraviš, zakaj če so pred smertjo hudobno voljo spremenili in se pokorili, ne pridejo v pekel, ampak k večjemu v vice, če se niso še popolnoma očistili; če so pa s hudobno voljo, to je, z grehom na uni svet šli, so veje od drevesa odsekane, ki ne rodijo več sadu — pokore. Njih hudobna volja s smertjo postane satanska, ki sovraži vse dobro, tudi Boga, zveličane ter nebesa same. Kakošen bi bil Bog, ko bi take v nebesa vzel, in kakošne bi bile nebesa, v katerih bi bili taki brezverci, taki tolovaji, taki nespodobni ljudje?

III.

Brezverci in novi pogani ljudem lažejo in pravijo: „Duhovni so si spoved izmislili!“

To se sicer lahko reče, pa dokazati se ne more, ker spoved ni iznajdba duhovnikov, pač pa naprava Njega, kateri je ustanovitelj duhovnov, kateri nam odpušča naše grehe.

Odpri sv. evangelij in beri besede, ktere je Jezus govoril zbranim apostelnom po svojem vstajenju: Mir vam bodi! Kakor je poslal oče mene, tako tudi jaz pošljem vas. In ko je to rekel, dahne vanje in reče jim: Prejmite sv. Duha. Kterim koli boste grehe odpustili, odpušeni so jim, kterim koli jih boste zadržali, zadržani so jim. (Jan. 20, 21, 22, 23.)

Te besede ne potrebujejo razlage. Ž njimi je dal naš Gospod svojim duhovnom oblast grehe odpuščati do konca sveta.

Duhovnik pa ne more neznanih grehov odpustiti, in zato je treba, da grešnik odkrije svojo vest in serce in da se obtoži svojih grehov. To je vsa spoved. Če hoče sodnik soditi nepristransko in pravično, mora vediti prestop postav in vse okoliščine, ktere to zadolženje povišujejo ali pomanjšujejo. V spovednici je pa duhovnik sodnik, kateri nam odpušča ali obljubi odpuščanje pri prihodnji bolji spovedi.

Kteri spoved tajijo, ne poznajo niti spovedi zgodovine, niti evangelija; precej v začetku, v prvih stoletjih, je bila spoved pogoj za odpuščanje grehov. Vedno

in povsod so ljudje spoved spoštovali za božjo napravo.

Ker spoved ni dišala protestantom, so jo zaverгли, kakor vse drugo, kar jim ni bilo všeč. Da bi pa opravičili odpravo spovedi, so začeli terditi, da ni Bog ustanovitelj spovedi, ampak lateranski cerkveni zbor. Toda vsi ti dokazi so piškavi, ker nam je zgodovina ohranila spovednikovo ime, kateri je 500 lét pred lateranskim cerkvenim zborom spovedoval Karola Vélikega in njegovega sina.

Iz usmiljenja nam je dal spoved naš stvarnik, ohranitelj in vladar, da se zamoremo preveriti, da so nam grehi res odpušteni, in da zadobimo po njej dušni mir. Lahko Boga za odpuščanje svojih grehov prosimo in želimo, da bi odpuščanje izprosili, a prepričani nismo, da so nam grehi oduščeni. Če pa slišimo prijetne besede: Odvežem te tvojih grehov v imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha, in če nam vest pravi, da smo storili po svoji moči vse, kar zahteva sv. Cerkev za dobro spoved, smo popolnoma preverjeni, da je dobrotljivi Bog odpustil vse grehe in da je naša duša bela kot lilija, ker v spominu imamo Kristusove besede: Kterim koli boste grehe odpustili, odpušeni jim bodo.

Kakor v družih, tako smo tudi v zakramentu sv. pokore deležni Zveličarjevega zasluženja, ker zasluženje Kristusovo nam nadomestuje tukaj nepopolnost našega kesa.

Spoved vstreza zahtevi našega nagona in potrebi našega serca. Kako lahko in prijetno je človeku pri serci, ko razodene svoje težave čutečemu sobratu! Kdo v žalosti in nesreči še ni čutil želje, svojo nesrečo in tugo odkriti prijatelju in zjokati se v njegovem naročju? Kdo ne vé, kako lahko se prenese bol in žalost, če komu potožimo svoje nadloge?

Taka je tudi s spovedjo. Greh je hudo, ktero teži naše serce, duhovnik je pa oni prijatelj, kteremu potožimo svoje serce. On nas ne tolaži le, temuč nam tudi to težo in žalost odvzame in dá mir in radost dobre vesti. Resnično: spoved je znamenje božje dobrotljivosti in usmiljenja.

„Duhovni so si spoved izmislili“ — ta lažnjivi ugovor hoče reči: Jaz se nočem spovedati:

1. ker sem zelo prevzet in strasten;
2. ker imam mnogo velikih grehov;
3. ker se nočem poboljšati!

Naj pa kdo reče, da to ni res!

Če je kaj težkega v duhovskem stanu, je gotovo spoved ena največjih pritežnost za duhovna. V kakošne hude okoliščine utegne priti spovednik, je skusil pred nekterimi leti duhoven v Parizu. Bil je poklican, da naj naglo gre previdit umirajočega človeka. Duhoven se napravi in séde v kočijo, v kateri sta sedela dva ogerujena človeka. Po dolgi vožnji zavežeta neoboroženemu duhovnu oči, pred neko hišo se ustavi kočijaš, in duhovna peljejo k bolniku. Ko je duhoven bolnika oskerbel, peljeta ga ošemljena človeka v drugo sobo, nastavita revolver (novi samokres) na serce in zahtevata, naj brez pomude pové, kaj se mu je bolni spovedoval; če ne, bode po njem v trenutku... Duhoven je prosil za dve minuti časa, da svojo dušo Bogu priporoči; potem pa, da je voljan umreti, ker iz spovedi nikdar tudi besedice ne bo izdal. Na to sta odjenjala s prijaznimi besedami, in pojasnivši mu, da sta se hotla prepričati, če ne bode nikjer kaj naznanjeno, česar se je umirajoči spovedoval, je bil v miru odpravljen zopet na svoj dom.

To pa ni edini pot, da se je godila tako huda in terda poskušnja. Kdo bi bil tako berlav in bi ne previdil, da taka stanovitnost je le od tod, ker sveta spoved je naredba in zapoved Božja.

Ali si smé katoličan naročiti liberalni časopis?

(Dalje.)

Branje liberalnih časopisov, bukev, spisov prepoveduje nam tudi ljubezen do bližnjega.

Razun nevarnosti, katera preti onim, ki slabe časopise, bukve itd. beró brez potrebe, nas veže še tudi druga dolžnost to opustiti, in to je ljubezen do bližnjega. O tem govori Augerski škof v svojem pastirskem listu, ko pravi: „Ali ni slab izgled in pohujšanje, brati časnike, v katerih se sv. vera na vsaki strani zasramuje in zasmehuje? Ali je dovoljeno studente napravljati in pospeševati, iz katerih neizmérni tók pohujšanja privrè vsakikrat, ko taki list izide? In akoravno bi bil ti že sam strani od prepada, ali ne živé tebi na strani tudi žena in otroci, ali tvoji bližnji, od katerih se mora vse odvracati, kar bi zamoglo škodovati njihovi veri, ali čednosti? Toraj bratje, ne odlašajte več odverniti nevarnosti od svoje družine? Napnite vse moči, da zabranite liberalnim časopisom (se vé, da enako bukvam, brošuram) v svoje hiše in družbe.“

V resnici človek, kateri bere slabe časopise, daje svojemu bližnjemu slab izgled in dela veliko pohujšanje. Ako katoliški kristjan bere slabe časnike in se dela, kakor da bi v njih nič hudega ne bilo — zraven pa hoče veljati za dobrega katoličana, — mislijo potem drugi, da ni mogoče, da bi bilo branje teh listov, bukev, brošur tako oestro prepovedano, in tako pregrešno. Húdo se potem dalje razširja, tudi drugi začno potem brati take spise in hitro se pokažejo premnogi hudi nasledki. Človek ima namreč tako lastnost, da rad druge posnema; čudno se mu začne dozdevati, zakaj da bi bilo zanj bolj nevarno brati slabe časnike, kakor za druge. Na ta način jih slabi izgledi veliko zapeljejo, da začno brati slabe spise, iz katerih potem hlastno serkajo smertni strup za svojo in za bližnjega dušo in vero. Akoravno bi kedo mislil, da njemu taki časniki, spisi in bukve ne morejo škodovati, kar pa ni verjeti, naj njih branje saj iz ljubezni do bližnjega opusti, kajti lahko se jih veliko pohujša in pogubi zaradi tega branja. Ali ni dolžnost velikokrat opustiti celo kaj, kar je sicer dovoljenega, ako bi bilo bližnjemu v spotiko in bi ga lahko v greh zapeljalo? Sv. Pavel je pisal Korinčanom, da noče jesti od živali, malikom darovanih, akoravno ni bila taka jed pregrešna, samo da bi svojim bližnjim ne bil v spotiko. „Toraj nočem jesti mesa nikdar, da svojega brata ne pohujšam.“ (1. Kor. 8, 13.) Ker zanikarno branje ni dovoljeno, nas mora ljubezen do bližnjega še bolj zbuhati, da opustimo naročevanje tacihi reči. Z branjem spotikljivih reči se ne pregrešimo samo zoper svojo dušo in zoper cerkveno postavo, temuč postanemo tudi deležni ptujih grehov s tem, da druge s svojim zgledom pohujšujemo.

Marsikteri slovenski pisatelji in založniki imajo v tem oziru vzrok vést si izpraševati. Čudno je, ko vendar le nekoliko čeden človek čednost in nedolžnost ljubi in spoštuje, pa vendar premnogim v pisanji pero uhaja le na mesenost in poželjivost. Obeta se včasih tudi n. pr., kako se bo pred vsem skerbelo, da se bo vse zlagalo z vero in pravnimi načeli slovenskega ljudstva. Pred seboj imamo pa knjižurino, ki — bi djal — mergolj o zaljubljenjih, poljubljijih in babeštvu — po navadnim kopitu prismojenih in slinastih „romanov“ v družih jezikih. S takimi mekhužami in mlakužami se mladini fantazija napolnjuje, morf se možki značaj in serce kazí. Obširno so sanjarije popisovane, pa ne da bi se naravnost reklo: to ni prav, to je nepošteno, greh itd., in zgodi se po pregovoru: „Semper aliquid haeret“, povsod se nekaj kužnosti v misli in v serce vtépe, kar se ne dá več

zbrisati vse žive dni. Kdor našo mladino s tako kermo pita in pase, ni njen prijatelj. Res je: „Veritas odium parit“, pa skerb za drago mladino nas priganja naravnost izreči, da večina slovenske beletristike je na napčnem potu. Sad se kaže, in kazal se bo vedno huje, ako se na desno ne zakerni.

Blagi mladini v tacihi okolišinah bodi pred očmi lahko vodilo: Kadar ti pride pred oči časnik, knjižura, spis: primeri, če se zлага s katekizmom ali ne, kar čitaš: če vidiš, da je nasprotno božjim ali cerkvenim zapovedim, treši malika v smeti, naj se je prikradel k tebi pod lipo ali pod hrastom, v fraku ali v surki! Bolje je, da se malik razčesne, kakor da bi se umazalo tvoje lepo serce!

Odpustki,

ktere so sv. Oče Leon XIII podelili tistim vernikom, kateri imajo v posestvu kako kronico, rožni venec, križ, razpelo (britko matro), malo štatuvo, svetinjo, kar je od njih blagoslovljeno, ako predpisane pobožne dela spolnijo.

Prav veliko ljudi ima od papeža kake take reči in pogosto poprašujejo, kakošni odpustki so z njimi sklenjeni. Sveti zbor Propagande je na svetlo dal zapisnik omenjenih milost in frančiškanski mesečnik (Acta Ordinis Minorum) v Rimu ga je posnel za svoje ude in za tiste, ki imajo oblast to pravico drugim podeliti. Po tem mesečniku tedaj je posneto, kar sledi.

Opomini. Da kdo, ki ima ktero omenjenih reči od sv. Očeta, zamore odpustke zadobiti, se zahteva:

1. Da sam nosi (pri sebi ima) ktero zgoraj omenjenih reči.

2. Če to ni, se zahteva, da on tisto ali v lastni sobi, ali na drugem spodobnem kraju svojega stanovanja ima shranjeno, in da pred njo predpisane molitve pobožno opravlja.

3. Blagosloviti se ne morejo natisnjene in naslikane (namalane) podobe, kakor tudi ne križci, britke martre, štatuvce in svetinje iz kositerja (cina), svinca in druge zurobljive tvarine.

4. Podobe morajo pred oči staviti svetnike, ki so po cerkveno že med svete prišteti, ali ki je njih življenje popisano v poterjenih martirologijih.

Kdor tedaj ima ktero omenjenih blagoslovljenih reči, zamore preobilnih odpustkov zadobivati, ako saj vsak teden moli rožni venec ali njegovo tretjino, ali cerkvene dnevnicke za mervte, ali sedem spokornih psalmov, ali stopniške psalme (psalmon graduales), ali če navadno druge kersanski nauk uči, ali če po ječah jetnike ali po bolnišnicah bolnike usmiljeno obiskuje, ali ubožne podpira, ali posluša sv. mašo, ali jo sam opravlja, če je mašnik. Kdor tedaj kaj tacega dobrega dela, zamore pod navadnimi pogoji zadobiti popolnoma odpustek ob dnevih, ki nasledujejo: Jezusovo rojstvo (Božič), Vnebohod, Binkošti, prazniki presv. Trojice, Sv. R. Telesa, Svečnica, Oznanjenje, Vnebovzetje, rojstvo in čisto spočetje M. D., rojstvo sv. Janeza Kerstnika, sv. Jožef, ss. apostelnov Petra in Pavla, Andreja, obéh Jakopov, Janeza, Tomaža, Filipa, Jerneja, Mateja, Simona in Juda, Matija, in Vsih svetih.

To so tedaj dnevi popolnoma odpustkov ako taki dan ud vredno opravi spoved in sv. Obhajilo ter v cerkvi na papežev namen moli.

Če opravi to o družih praznikih Gospodovih in Marije D., dobí vselej 7 lét in 7 kvadragen odpustkov; vsako nedeljo ali o drugem prazniku 5 lét in ravno tolikrat 40 dni; kterikoli drugi dan pa 100 dni odpustkov.

(Konec prih.)

Duhovno romanje v Rim.

Katoliški časniki že delj časa pisarijo o zlati maši sv. Očeta Leona XIII. ki se ima obhajati l. 1887. Takrat, če Bog dá, bo silno veselje po vesoljnem svetu; zato se pa že zdaj na to pripravljajo. Kolikor bolj namreč sovražniki sovražijo Kristusa, sv. Cerkev in njegovega namestnika na zemlji, toliko bolj pošteni verniki ljubijo Jezusa Kristusa, njegovo sv. Cerkev in njegovega namestnika rimskega papeža, sedaj Leona XIII.

V Vatikanu se v ta namen pripravlja imenitna razstava cerkvenih reči kakor zlatomašni dar. V raznih jezikih ima izhajati časnik z naslovom: „Zlata maša sv. Očeta Leona XIII“, ki bode prinašal vse dotične priprave in novice. Ob kratkem rečeno: vse se bo storilo, kar je zmožno, tako velikansko početje povzdigniti in proslaviti.

Vvod v to slovesnost pa bode duhovno romanje v večno mesto ter na grob ss. apostelnov Petra in Pavla. To duhovno romanje vsak lahko opravi, ker to ni nič drugega, razun da se vsaki v dubu misli kakor bi bil na grobu teh apostolskih pervakov v Rimu, in da opravi kako pobožnost, ki se zлага s tem namenom.

Sv. Oče Leon XIII. so v ta namen podelili posebne duhovne milosti, odpustke. Pogoji k temu so: 1. V duhu se mora počastiti grob ss. Petra in Pavla; 2. kaj, kar si bodi, pripomoči za srečen izid tega pobožnega romanja; 3. pobožno opravi 9dnevno k prazniku teh apostelnov (29. rožnika 1885); o tej 9dnevni se vsak dan moli saj en del rožnega venca za edinost keršanskih poglavarjev, zatrenje krivoverstev, spreobrnjenje grešnikov in povišanje sv. matere katol. Cerkve.

Duhovne dobrote zato so pa. I. 300 dni odpustkov za vsak dan 9dnevne. II. Popolnoma odpustek v praznik ss. Petra in Pavla ali pa kak dan v osmini po prejetih ss. zakramentih itd. (9dnevna tedaj bi se utegnila pričeti 20. tega mesca).

Deležniki delajo čisto majčkene skladbe za 200 ss. maš: za žive njih 100, in za mertve 100 — vse po namenu darovalcev; opravile se bodo na grobu ss. Petra in Pavla; potem za eno sv. mašo na vernih duš dan v Vatikanu za deležnike in po njihovem namenu; in poslednjič za eno prelepo zlato svetilnico, ki ima tako rekoč Jezusu vedno klicati, da naj bi spolnil vse vošila romarjev. Ostanek se bo zročil sv. Očetu o godovanji samem za eno sv. mašo.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Škof Sogaro v Rim, in afrik. misijon.) Iz Kaire naznanja afrikanski misijonar Fr. Kaav. Geyer, da 5. rožnika je srednje-afrikanski škof milgosp. Fr. Sogaro odrinil od tam v Rim, kamor je bil poklican zastran srednje-afrikanske misijone. Gotovo se bode zdaj posvetovalo, kaj naj se v tej reči počne nadalje, ker so se okolišine z Mahdijevo silovitostjo tako silno spremenile. Misijonsko osebstvo je zdaj v Kairu v Egiptu, nekaj jih je pa v Mahdijevi sužnjosti. Upati se smé, da sedanja mohamedanska povodenj je le memogredoča in da Bog tolikega truda in toliko molitev za spreobrnjenje Afrike ne bo dopustil biti brez sadu. Sicer pa tudi zdaj misijonarji ne počivajo. V Kairu odgojajo mlade zamurce in zamurke, da bodo o svojem času sami podučevali svoje rojake. Zdaj v kratkem jih je bilo zopet pét keršenih, drugi se na kerst pripravljajo. Dva dečka sta nedavno spodbudne smerti umerla. Opomniti se utegne, da zamurci so raztreseni več ali manj po vsem Egiptu, in ako misijonarji zbirajo take sirote domá, kakoršne sta ranjca gg. Olivieri in Verri vodila v Evropo, bodo tudi imeli dosti dela.

O tej priliki pa še ta-le nasvet in prošnja: Naj bratovšina N. lj. G. presv. Serca moli za glasovitega mohamedana Mahdi-ja, da bi se po lepem izgledu in molitvi vjetih misijonarjev on sam spreobrnil; ali če njegova terdovratnost tega nikakor ne dopusti, naj bi Bog njegovo voljo saj toliko omečil, da bi kristjanom dopustil svobodo in vjete misijonarje pustil iz sužnjosti. Tedaj: Mahdi v molitev priporočen.

Iz Borovnice. V nedeljo, 14. avgusta, bil je pri nas jako lep in vesel dan. Zjutraj bilo je okoli 70 otrok pri prvem svetem obhajilu, in č. g. kaplan so poprej priserčen govor naredili do otrok, potem pa so še starišem otroke živo priporočili.

O polidesetih pa so nam preč. P. Placid blagoslovili novi križev pot. V prelepem govoru so nam pojasnovali sveti križev pot; nadalje pa terpljenje našega Gospoda, Sina Božjega, kakor ga je prestal iz ljubezni do nas.

Po ginljivem govoru bila je slovesna sv. maša. Slike križevega pota so prav lepe, posnete po narisih slovečega umetnika Firih.

Veliko hvale smo dolžni preč. gospodu župniku, ki so tako vneti za lepoto hiše Božje. Kor je popravljen, orglje nam je lansko leto naredil dobro znani g. Goršič, in veliki svečnjak (luster) je nov. Res, lahko smo veseli, kadar idemo v hišo Božjo.

Iz Borovnice. (Pogled v Bosno in še kaj drugega III.) Kadar se človek dela loti, pokaže se še le zmožnost in nezmožnost, in ravno tako jaz zdaj čutim svojo nezmožnost; pa obljubil sem, in zato upam si nadaljevati. Trapisti nimajo kake fare za oskerbovanje; pečajo se s poljedelstvom in z drugim delom. Govori se, da je samostan v „Marija Zvezdi“ bogat; resnica pa je, da ima samostan tudi še precej veliko dolga.

Med drugimi stroški naj le dva omenim. Stroški za lekarno in za sirotišnico. Po dva ali tri dni daleč pridejo v samostan po zdravil, ki jih brezplačno vsaki dobi, in kdor je lačen, mu tudi še v tem pomagajo. V sirotišnici pa imajo štirideset do šestdeset dečkov, ki so vsi brez „otcak ali „majke“, ali brez obéh. Dečki so z vsem oskerbljevani in imajo tudi poduk v štirirazredni šoli v samostanu. Ko pa dečki odrastejo, razidejo se simo tamo, ali pa se v samostanu učijo kakšnega rokodelstva, kolikor je mogoče. Brat Josip pa, od nekdanj vnét za lepo petje, stopil je večkrat v sirotišnico, ter je dečke v petju podučeval.

V tem oziru so Bošnjaki tudi zelo siromašni, in navadno le svoj dolgi „o-o-o“ pojó, in če so pri volji, to celo uro napletajo.

Da bi se vsaj nekterim dečkom kaj pripomoglo k nadaljnemu poduku, prosil je moj brat preč. P. prijora, da bi poskusil v tem oziru kaj storiti. Potem je prosil in pisal preč. gosp. kanoniku Jeranu v Ljubljano, bi li zamogli po kakšnem potu sprejeti par dečkov, da bi v Ljubljani hodili v šolo.

Ko so preblagi gospod obljubili s pomočjo dobrotnikov storiti, kar bo mogoče, pisal je tudi meni, naj poizvem za nekaj dobrih mojstrov, ki bi hotli sprejeti kaj dečkov v poduk za razne rokodelstva. Ko sem to storil, namenil sem se v samostan, ker imel sem že polovicó serca doli; kajti preljudi „mir“ samostanski bil se mi je bolj priljubil, nego nepokoj posvetnih otrok, kakoršnega je dandanes toliko odveč. Na to pa mi je došlo pismo, da brat ne more dečkov pripeljati na Kranjsko; naj toraj berzo idem jaz po nje, v Bosno. Bil sem kmalo doli, pa dečkov je bilo samo pet, da so bili še pri volji iti v Slovensko zemljo; ker nekdo jih je bil ostrašil, da bodo samo „grah“ jedli, in kako da jim bo hudo na Kranjskem.

S tem številom nezadovoljen dobil sem še jednega dečka, kojega je dobil brat Josip zunaj samostana. Bil

sem ga vesel, pa tudi ustrašil sem se ga; po šegi revnih Bošnjakov imel je dolge lase, srajco čez hlače do kolén, in pa opanke na nogah; denarja pa nič ne! Vožnja za njega šla je toraj na mojo kožo!

Kakor sv. Matevž „mitnico“, tako je ta dečko zapustil službo, — meni nič tebi nič; — gospodar prišel se je hudovat na brata Josipa, da ga je spravil ob pastirja; on pa se mu je smejal.

Drugi dan avgusta leta 1884 bili smo zgodaj na nogah, šest dečkov in jaz. Po sv. maši in po zajuterku šli smo še preč. P. priorja prosit svetega blagoslova, potem pa smo jo odrinili na kolodvor. Med potjo zapéli smo par pesmic, en dečko pa je nesel slovensko zastavo naprej.

Ker so dečki zapustili svoje znance in domačo zemljo, toraj ni čuda, da so imeli tudi s solzami nekaj opraviti.

Na kolodvoru smo se poslovili z bratom Josipom, ki mi še reče: mala četica je, in truda dovolj; pa upam, da ne bode brez sadú. Dobremu Bogu, preč. g. Jeranu in tebi pa dečke izročim in upam, da verli Kranjci bodo pokazali staro keršansko ljubezen tudi do bosanskih sirót, ki so po veri in narodu naši bratje.

Ob sedmih zjutraj odnesel nas je vlak in drugo jutro, 3. avgusta, bili smo v beli Ljubljani. (Dalje sledi.)

Iz Vipavske doline, 12. junija. J. P. Bila je sv. Trojice nedelja — zadnji dan meseca majnika — vže na vse zgodaj razlegal se je strel s topičev iz starega grada nad Šentvidom. Iz raznih krajev prijazne Vipavske doline vidiš prihajati v dolgih verstah ljudstvo v praznično oblečeno v cerkev sv. Vida, kjer se je bilo zbralo tudi nenavadno število gg. duhovnov. Kaj se ima pač danes veršiti v praznično okinčani cerkvi? V svetišči pred velikim oltarjem vidiš stati — krasen, s svečami, cveticami in venci opleten kip Matere B. čistega spočetja, namenjen za iz nova sozidano kapelico pred tergom sv. Vida tik cesarske ceste, deržeče iz Ljubljane v Gorico. Namen današnje slovesnosti je blagoslovljenje kipa Matere B. in njega slovesno prenesenje v procesiji iz farne cerkve v dotično kapelico.

Točno ob 9 po odpetem „Asperges“ stopi na leco slavnostni govornik, preč. o. Konstantin, gvardijan iz kapucinskega samostana v sv. Križu na Goriškem. V lepi in gladki besedi ves vneti pridigar spodbuda verne kristjane k neomahljivemu zaupanju na brezmadežno D. Marijo, ktera se je v brezševilnih okolišinah skazala svojim častilcem nebeška pomočnica. Prav zvesto poslušalo je verno ljudstvo Božjo besedo in ko je naposled preč. govornik k sklepu vse pričujoče izročal v verstvo nebeške Matere, utrenila se je marsiktera vroča solzica. Bog dal, da bi besede poslušalcem dolgo v spomin ostale in sad rodile!

Slovesno sv. mašo je nato opravljal domači gospod župnik med obilno azistencijo. Cerkevno petje, katero so danes Šentviški in Podražki pevci skupno oskerbovali, bilo je vse skozi častljivo; žeteli bi le bilo, da se z lepim petjem tudi orgljanje strinja.

Po maši veršilo se je slovesno blagoslovljenje podobne Marije D. brez madeža spočete po prečast. gosp. dekanu Vipavskem, in takoj potem prenesla se je v slovesni procesiji iz farne cerkve v kapelico. To ti je bila, dragi čitatelj, krasna procesija! Več tisoč ljudi se je pomikalo v najlepšem redu iz cerkve tje venkej pred terg sv. Vida na mesto, kjer je lepo ozališana kapelica pričakovala svoje zavetnice. Perva za križem šla je šolska mladina, potem za bandom sv. Vida mladenči in možje, za katerimi ste sledile dve versti belo oblečenih deklic z venci na glavi, za temi so nosili štirji čversti mladenči kip Matere Božje, kterege so obdajale dekleta z venci na glavi in s šopki v rokah; potem je šla duhovščina v cerkvenih oblačilih, in za njo velikanska

mnočica pobožnega ženstva. Med procesijo pevali so gg. duhovni lavretanske litanije in ljudstvo je skupno odpevalo, tako da se je razlegalo kakor glas nebeške vojske. Dospevši na odmenjeno mesto blagoslovili so preč. gosp. dekan na novo sozidano kapelico, mladenči so postavili kip v ozidje na stojalo. Sklep slovesnosti bila je zahvalna pesem. „Te Deum“, pod milim nebom in iz sto in sto gerl slišal se je odpev: „Hvala bodi Gospod Bogu“. Marsiktero oko, staro in mlado, solzilo se je veselja, kajti javalne veršila se je, odkar Šent-Vid stoji, kdaj tako milo-sladka slovesnost Mariji v čast, kakoršno doživeli smo danes. Bog daj, da ta krasni dan Šentvišcem nepozabljiv ostane ter na priprošnjo Marije brezmadežne ta redka slovesnost prav obilno duhovnega sadú obrodi! V to pomozi Bog in naša nebeška zavetnica D. Marija!

Konečno naj mi je še dovoljeno omeniti, da je kip M. B. iz cementmarmorja, delo našega kiparja g. Matija Ozbiča iz Kamnika. Visoka je podoba 175 centim. Ako še omenim, da je bil ravno ta kip M. B. leta 1882 v Teržaški razstavi z veliko sreberno svetinjo obdarovan, je to gotovo najboljšo spričevalo, da je delo hvale vredno. Gledé postavnega dela in poštene cene smémo g. Matija Ozbiča z dobro vestjo za enaka dela priporočati.

Iz Podgrada. Veselje za vernike je, kadar se obhaja cerkevno žegnanje domače župnijske cerkve in to tem več, ako so z njim sklenjene še posebne slovesnosti in duhovne milosti. Tako je bilo letos pri nas na Mehovem v praznik presvete Trojice. Dasiravno je župnijska cerkev posvečena Mariji Devici, se vendar le cerkevno žegnanje obhaja omenjeni praznik. Po milosti sv. Očeta Leona XIII so podeljeni za celo osmino tega praznika popolnoma odpustki pod navadnimi pogoji; in to privabi obilno romarjev iz bližnjih in daljnih krajev. Letos pa jih je bilo še nenavadno veliko, ker je bilo lepo vreme in se je bilo oznanilo, da bodo milostljivi gospod prošt Peter Urh iz Rudolfovega tu slovesno službo božjo opravljal. Med drugim, kar so bili pokojni milostljivi gospod knezoškof pri zadnji vizitaciji v naši župnijski cerkvi v popravilo priporočili, bil je tudi po stari šegi napravljeni verteči tabernakelj. Da bi bilo cerkvenim postavam zadosteno, dal sem ga popraviti g. podobarju Antonu Kušlanu v Kandiji, kateri ga je tudi lepo popravil in prenovil. Mil. gosp. prošt so najpervo blagoslovili tabernakelj, na to je bila pridiga, v kateri so z znano zgovernostjo in gorečnostjo od tabernakeljna nove zaveze kazali na skrinjo mirú in sprave stare zaveze, kakor predpodože, ter povdarjali, zakaj se morajo tabernakeljni kolikor mogoče lepšati, da v njih pripravimo vredno bivališče v podobi kruha resnično in bisveno pričujočemu Jezusu Kristusu; dokazali pa so tudi, zakaj moramo Jezusa Kristusa v tabernakeljnu pričujočega večkrat obiskovati ter pobožno moliti. Med tem so pa tudi zunaj cerkve pridigovali prečastiti frančiškanski vikar, Pater Metod iz Rudolfovega, znani neutrudljivi dolenski misijonar. Nato je bila slovesna sveta maša z leviti, pri kateri so mil. gosp. proštu stregli prečastiti gospodje: Pater Metod, kapiteljski vikar Feliks Zavodnik, in domači župnik. To je bil tedaj zopet dan veselja za nas Podgorce; bil je pa tudi dan milosti, ker je veliko domačih in tujih ljudi prejelo svete zakramente in zadobilo popolnoma odpustek. Zato pa prav iskreno zahvalo izrekamo visokočastitim gospodom, ki so se potrudili Božjo službo pri nas povzdigniti, vernikom mnoge milosti, vsim pa veliko veselje napravili. Bog poverni! J. V.

V Katarinu, v Teržaški okolici, je preč. gosp. Dolijak imel prav blagoslovljen misijon od 31. majnika do 7. rožnika. Dve nedelji in v praznik sv. R. Telesa je imel po tri, druge dni po dva govora. Blizo 1400 je bilo spovedencev. Poslednjič je milgsp. prošt dr. J. Šant blagoslovil misijonski križ. Dopisnik v „Slov.“ nasvetuje

Razgled po svetu.

vsakemu duhovnemu pastirju, da naj napravi sv. misijon, ako je le mogoče, ker sad je pri tem nepričakovano velik.

V Terstu je bila procesija sv. Rešnjega Telesa kaj zala in častitljiva. Vodil jo je namesto milgsp. škofa preč. gosp. stolni prošt dr. Jan. Šust; poveljevali so jo močno in v velikem številu verli okoličani iz vsih vasí. Ni pa tudi brez taci, ki pridejo le zijala prodajat, ne da bi lepo s procesijo šli in zvesto molili, naj bi usmiljeni Bog blagoslovil hiše in njih prebivalce, njive in polja, prizanesel pa s svojimi šibami grešnemu ljudstvu, kakor moli sv. Cerkev, pri tej imenitni slovesnosti. V Terstu je še posebno potrebno Božjega usmiljenja prositi, ker mnogi zaslepljeni framašoni s svojim sovraštvom do sv. vere in cerkve kličejo jezo Božjo k maševanju.

Prederzna ptica.

Po gojzdu ptica zala
Brezskerbno je skakljala,
Prepevala lepó.
Je sestre zapustila,
V gošavo se zgubila,
Med drevje senčnato.

Od kod si priletela,
Ti ptičica vesela.
Ki lepa si zarés?
Imaš očesca jasne,
Peruti pa prekrasne,
Kot angeljci z nebes.

Jo starka je svarila:
Glej, da ne boš hodila
Tje v goščo senčnato:
Tam roparji prežijo,
Gorjé! če te vlovijo,
Nazaj te več ne bo!

Tako lepo znaš peti,
Da ni ga več na sveti,
Ki bi prekosil te.
Le, ptičica, prepevaj,
Veselje razodevaj,
Ne boj ničesar se.

Se ptica posmehuje,
Svarila zaničuje,
Prevzetno pravi še:
Zadosti sem velika,
Ni treba mi vodnika;
Že vem, kaj pravo je.

Se ptica je prevzela,
Še enkrat je zapéla,
Da krog razlega se:
Ko jastreb jo privabi,
Nevsmiljeno jo zgrabi,
Razterga in požre! —

In ptica se raduje,
Še dalje poskakuje.
Veselo žvergolí.
Zdaj jastreb je zapazi,
Se tiho k nji priplazi,
Sladko ji govori:

Takó zgodí se rado,
Tud' tebi, dekle mlado,
Ki svet te veseli.
Se svét ti približuje,
Te v grehe zapeljuje,
In dušo ti umorí! A. V.

Najostudniši človek.

Ostuden človek je, ki prijatelja,
Dobrotnika, preblagega serca,
Ki vžil od njega je dobrot, veselja,
Nesramno gre, časti oropa ga.

Ostudnež je, ki svojo rodovino
Pred svetom gerdi, jo osramotí;
Ostudnež je, ki drago domovino,
Za malo bléska zdaja, zatají.

Ostudnež je, ki duš nedolžnih cvetje
Z jezikom strupnim kvári, v prah teptá,
Ostudnež je, ki vdov, sirót imetje
Svojí si, krade, ne pomui solzá!

Ostudnež večí je, če clo v starosti
Očeta, mater žali, zapustí,
Ostudnež je, kateri v divji zlosti —
Otroke, ženo reví izročí.

A naj ostudniši je brez primere,
Da, brat je Iškarjota Judeža.
Izdájav'c čerui naše svete vere, —
On lastno dušo satanu prodá! Radoslav.

Avstrija. Volitve za državni zbor so dovršene ter ima cesarstvo 349 državnih poslancev. Pravijo, da izmed teh bode 193 desničarjev in 138 levičarjev, in 22 srednje stranke. Koliko da je med njimi pravih djanskih katoličanov, čversto vernih móž, bi bilo tudi važno vediti, zakaj mir in pravicoljubnost med narodi je zmožno prinesiti le resnično djansko keršanstvo. Da bi bila pa Avstrija v resnici srečna, treba je, da vera prežene tako pogosti „švindeli“ iz raznih početij, vsadí več npravosti v razne razmere, naprave in ob kratkem — v vse stopinje in dostojništva.

Na Nemškem se hudobije grozovito širijo. Ječe se napolnujejo še posebno z mladimi hudodelniki, med katerimi je največ nezakonskih. Brezverske šole pa kulturna borba sta dva pekla, iz katerih ogenj brezboštva šviga.

Iz Vireburga je nemška katoliška akademiška mladina poslala prav lepo adresó sv. Očetu: podpisali so jo na spodbudo ondodne akademiške družbe sv. Bonifacija vse kat. družbe nemških vseučilišč. Adresa zagotavlja sv. Očetu pokornost in zvesto vdanost katoliških dijakov na Nemškem, spominja jubilej Marijanske kongregacije (posebno sloveče dijaške bratovščine) in ozira se tudi na encikliko sv. Očeta, ktera obsojuje skrivne družbe. Adresa je podpisana od 54 akademiških družb, katere imajo blizo 2500 dijakov. Tako djanje kaže vse hvalo vreden značaj katoliške šolske mladine, ktera si v čast šteje, da je serčno vdana očetu vesoljnega katoličanstva.

Monakovo. Pomanjkanje duhovnov se tudi na Bavarskem zmerom huje čuti, in tožbe so od tega časa, ko se večji del mladih duhovnov iz Severo-Nemčije v domovino vrača, le še večje. Samostane prosijo za pomoč, ne morejo pa, ker njim samim klerikov primanjkuje, da bi le po nekoliko zahtevam zadostvali. V sami škofiji Monakov-Frisinski je od leta 1864—1880 326 duhovnov več umerlo, kakor jih je bilo posvečenih.

Varšava. Od umerlega Lublinskega škofa Kazimira Wonowskega se naslednje poríča: Ko so moči njemu odpovedale, se mu je priporočalo, da naj bi k sebi poklical imenitnega zdravnika iz Varšave. Škof pa, kateri je navadno vse svoje premoženje razdajal med uboge, je smehljaje pomignil z ramami. Njegovo obnašanje so drugi razumeli in zložili so potrebno svoto denarja. — Zdravnik dr. Bavarowski iz Varšave je prišel, pa odbil je vsako plačilo. Žali, da ni bilo več mogoče pomagati še ga rešiti smerti. Ko so se krog stoječi začeli jokati, je umirajoči smehljaje rekel: Ne jokajte se, moji otroci, Božja volja je. Hvaležen sem Bogu za njegovo milost, da me reši iz teh okrcov. Ljubite se, bodite terdni v veri in v zaupljivosti do Gospoda; On vas ne hode osramotil. Še eno Vas prosim, je umirajoči čez nekoliko časa nadaljeval, pokopljite me ubožno, kar je le mogoče. Dobro vem, da hočete tudi po smerti častiti svojega škofa. vender bodite z najpotrebnejšim zadovoljeni. Denite me v leseno rakev, v tako, kakoršna je moje ljube matere.

Angleško dobi novo. konservativno ministerstvo; liberalni Gladstone je moral odstopiti. Ko je bil le-tá nastopil, ga je vse hvalilo, zdaj pa ne morejo dosti popisati, kako je vse zavozil. Sej liberalci drugzega niso zmožni. Novo ministerstvo bo sostavil Salisbury. Porta in pa Anglija imate svoje vozle zarad Egipta itd.

Med tem ko večina evropskih vlád kisa svojo zopercerkveno politiko, pa Mahati zlagoma pripravlja, kako bode nadalje svoj kostanj pékel na žerjavici keršauskega razpóra in framašonske hudobije. To sicer ne bo pervikrat v zgodovini. K temu žuga pa še kolera.

V Kašmiru, kraljestvu v vzhodni Indiji, so že nekaj časa strašni potresi. Mesti Baramula in Sopur ste popolnoma razdjani; 400 ljudi je pokončanih, takó njih veliko tudi po sosednjih vaseh.

Pri čem je svet? Za framaonsko lahunstvo se je šiba namočila. V Masani in Asabu ob Rudečem morji laške posadke desetini vročica in vročina ter žuga posadko pokončati. Memogredé rečeno: imeli so mladolahi do teh krajev tako malo pravice, kakor do papeževga Rima, ki so ga ugrabili. — Verh tega se je pa laško prebivalstvo, kolikor ga je v Tunisu v gornji Afriki, tako hudo skavalo z ondotno francosko vajaščino, da se bode ta rana težko zacelila.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oseba za Božje varstvo na poti in dalje. — Nekdo za spreobrnjenje. — Družinski oče v mnogih stiskah, da bi bil na priprošnje N. lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Ant. Pad. rešen, da bi se mogel greha varovati, svoje otroke keršansko izrediti. (Op. Prošnja bila založena.) — Na nogi hudo bolna za pomoč.

Zahvale.

V dušnih in v časnih mučnih zadregah sem se priporočal N. lj. Gospej presv. Serca, in bil sem uslišan; toraj: Bodi od vsih stiskanih na pomoč klicana in česena N. lj. G. presv. Serca Jezusovega! K., duhoven.

Sedemletni hčerki, sključeni že 4 leta v nogah in rokah, se je zboljšalo, odkar smo jo po „Danici“ priporočili in zanjo, na čast naši ljubi Gospej, sv. Antonu Pad. in sv. Frančišku Ser. devetdnevno opravljali Ker ni še čisto zdrava, bodi še, dokler popolnoma ne ozdravi, v molitev priporočena. S T. N., starši.

Dolgo sem odlašal, Mariji in sv. Jožefu dolg plačati. Vže vlani je bilo, da sta tu v moji fari 2 blaga mladenčca, brata, hudo za vročnico zbolela. Kazalo se je, da bodeta morala oba umreti. Jest sem na skrivnem oba Mariji D. in sv. Jožefu posebno priporočil ter obljubil v „Danici“ njuno ozdravljenje Mariji D. in sv. Jožefu na čast in v zahvalo naznaniti.

Oba sta ozdravela. Jest to ozdravljenje, pri pomoči zdravil, priprošnji Marije D. in sv. Jožefa pripisujem. Zato Vas vljudno prosim, naznanite to v „Danici“. Šebe in svojo faro ob enem v bratovsko molitev priporočam.

V Stopičah, 10/6. 1885.

M. Jereb,
župnik.

Bila sem v veliki zadregi, ker sem bila v prav hudi in britki službi, na prošnjo k Sercu Jezusovemu in Marijnemu sem pa dobila sicer dobro in mirno službo. Prišla sem bila k takim, ki ne časté Marijnega čistega spočetja, to me je najbolj žalilo pri sercu. Pa kmalo je ena hčerka hudo zbolela, ki je štiri bolezni skup imela, bile so strašno hude in nevarne. ena jo je skor pol mertvo naredila, in če je eno zdravnik odpravil, so pa drugim pot odpirali, da ji je bilo zopet hujši. Jest sem jim zmirej Marijo prečisto devico pred oči stavila in njen bistri studenček. *)

*), t. je. lurdská vodo

Enkrat so mi pa dovolili, da naj grem ponj, in koj ko je od studenčka užila. je popolnoma ozdravela — na priprošnje svetih mož in veliko bogaboječih duš, ter na pobožno molitev in ko smo opravili 9dnevno na čast Materi Božji čistega spočetja. Tebi bodi, o Marija! prelepa zahvala, ti o nebeška Kraljica bodi počesena, o čudodelna Gospa! Rada bi vse verne jezike imela, da bi tebe z njimi počastila. Česena si Marija! Bodi počeseni tisti blaženi stolček, na katerem si ti Devica stala, ko si se Bernardki prikazala, in ko je prišumljal tisti zlahtni studenček, od ktereja je že toliko ljudi zdravje zadobilo. Kdor bo to bral, naj zdihne še na papežev namen: On čudodelna Gospa! pripelji jih k luči večnega življenja, v sv. Cerkev, da hvalijo tudi tebe, ki si najlepši stvar, ti krona vsega stvarjenja Božjega. O kako si lepa, in prijazna in kako mile so tvoje oči, ko se še najbolj zastarani grešnik pred tvoje obličje ne boji. Zdaj pa prav lepa zahvala trojedinemu Bogu, Očetu, Sinu in sv. Duhu! Lepa zahvala še enkrat naši ljubi Gospej presvetege Serca Jezusovega, ki prosi za nas Boga!

S. M.

Koledar za prihodnji teden:

22. rožnika. S. Ahacij. — 23. S. Zenon. — 24. S. Janez Kerstnik. — 25. S. Viljem. — 26. Ss. Janez in Pavel. — 27. (Post.) S. Ladislav. — 28. Peta nedelja po Bink. S. Leon p.

Listek za raznoterosti.

+ Gosp. Jan. Kapretz, predsednik c. kr. deželne sodnije v Ljubljani, je 10. t. m. previden s ss. zakramenti umerl. Bog mu daj večni mir.

Zelja mnogih. Pokojni mnogozasluzni škof Anton Alojzij Volf so dali leta 1849 tiskati *Proprium Sanctorum*. V teku lét, od 1849 do 1884, je veliko dodatkov bilo izdanih, ker je bilo dokaj svetnikov oklicanih in razglašanih. Ti posamezni listi se lahko pogubé. Toraj je močno želeti, da bi kateri ljubljanskih gospodov vravnal na novo *Proprium Sanctorum*, v katerem bi bile natisnjene vse „*Officia propria Sanctorum*“. S takim *Propriumom* bi bilo gotovo vstreženo vsim mašnikom, kateri so bili tudi veseli *Propriuma Missarum* izdanega po trudu in prizadevanji bivšega kapitelvikarja, prečast. gospoda dr. Henrika Pavkerja. A. K.

Voda sovražnica kazališ. Dozdaj se več lét skor neprenehoma bere, kako je to in to kazališe ogenj čisto pokončal; zdaj pa se je razlila tudi voda nad eno teh meséih naprav. V Quaranjuatu na Mexikanskem se je bila ravno pričela kazališna igra, kar pridé povodenj v „*parterre*“ in preplave sedeže. Vstal je grovzoiten strah. 100 ljudi je končanih, več stótin je hudo zdelanih. Vstal je bil namreč grozen vertinec nad ondotno okrajino. Povodenj je razdjala tudi več družih hiš. Nad 200 ljudi je potonilo ali so jih pa razvaline pokončale.

„Ali ima pamet?“ V neki družbi, kjer je bil tudi duhoven, se je nekemu liberalcu zljubilo čudno modrovati o verskih resnicah. Da bi duhovnu eno zasolil, je med drugim tudi rekel, „da ne more verovati, da bi bil res hudič, kajti on še ni o njem sledí našel.“

Iz ravno tega vzroka, odvernil je duhoven, dvomim jest, da imate vi pamet, kajti ni sledí od njé pri vas! — Ali mu ni prav povedal?

Nasledki liberalizma. Neki doktor Fiorispini v Rimu je preiskoval in našel, da od leta 1870 (odkar so brezbožni papeža oplenili), se število na umu zmešanih (norcev) prav hudo množi in sam pravi, da vir namnoževanih norcev se mora pripisovati „gnanju in duhu sedanjega,

časa po brezmejni svobodi, in še brez razločka starosti spola, stanu. ... Zastava z napisom: edamus et bibamus se viha nad civilizovanim svetom." Ako se pomisli, da zdrava pamet je dobrota, ktere bi pametni človek za nobeno bogastvo ne zamenjal, je pač očitno, kaj so si ubogi Rimljani z „novo Italijo“ pridobili!

Toča je hudo pobila po Solnograškem in Opočenski okolici na Češkem, pa tudi po Gornje-Avstrijskem, koder je strela na 6 krajih napravila pogoriša. — Ljudje, pri delu nikar ne kolnite in ne kvantajte; to jemlje blagoslov Božji. Koder se ljudje celo med seboj pobijajo, ni čudo, če toča tudi na njih polja in njive bije.

Postave zoper potepinstvo, postopanje in nesramnost so dane in poterpene. Bog usj, da bi njih ostrom veliko koristila. Izdatni pomoček pa bi se smel upati potem, ako bi po okrajinah bili čversti odhori, kateri bi postopače k delu silili in taisto jim po različnih delavnica oskerbovali, kakor tudi izdaten poduk v keršanskem nauku, božjo službo itd. jim oskerbeli.

Kolera. V Murciji na Španjskem jih je 10. t. m. 28 zbolelo za kolero. V Madridu, glavnem mestu, je že nekoliko ljudi kolera pobrala. Strah je velik in ljudje beže na vse kraje, s čimur tudi bolezen raznašajo. Okužene so že: Castellon, Albacete, Sagunt, Jativa, Alcire in druge mesta. Letos se je bati hujšega, kot je bilo lansko leto. — Okoli Murcije je 14. t. m. zbolelo blizo 100 ljudi. V Valenciji je napadenih 23. — V Alberiku jih je v kratkem 159 zbolelo in 59 umerlo. —

S čimer se greši, v tem pride kazen. Malo reči se tako močno zlorabi, kakor vino; zato ni čudo, ako se sliši o vedno novih boleznih tega daru Božjega. Na Rumunskem se je prikazal nov sovražnik, ki še hitreje pokončuje vinske terte, kakor tertna uš. To so mali žužki v silni množini: gorje vinogradom, ktere ti merčesi napadajo!

K brezmernemu beračunstvu in vsled tega k postopaštvu se brez dvoma tudi s tem prilika daje, ako se malim otrokom denar deli. Nekdo torej tudi nasvetuje, da naj romarji na božjih potih ne dajejo daril otrokom, ktere dostikrat brezvestni starši primorajo, da naj ljudi nadlegujejo. — Težko je pa v tej zadevi določno reči, da, ali da ne, ker pri otrocih kakor tudi pri odraslih utegne biti resnična potreba ali sila; gotovo pa je, da otroka, ki se je navadil beračiti, je prav težko pripraviti k stanovitnemu in resnemu delu. Priča so cigani in plašarji, pa mnogi mestni postopači in šnopsarji.

Sleparstva pri kasah se kar neprenehoma godijo in ponavljajo. Na Dunaju je zopet neki vradnik pri depozitni banki in drugod iznevil čez 100.000 gld. — Te baže ljudje so več del izrejeni brez terdne podlage v veri; kdo bode potem pričakoval, da bo ta in uni pošten, ko pride prilika za tatvino!

Slovstvo. V katol. bukvarni se dobivajo naslednje priporočevanja vredne knjige:

Apologie des Christenthums und Philosophie. I. Bd.: Der Beweis des Christenthums 1. und 2. Abtheilung. Šesta zboljšana izdaja. Cena za oba zvezka 4 gld. 80 kr.

Od ravno tega: Aus Welt und Kirche.

I. Bd.: Rom u. Italien. Cena 2 gld. 10 kr.

II. Bd.: Deutschland u. Frankreich. Cena 2 gld. 10 kr.

Freiburg in Breisgau 1885.

Unsere liebe Frau von Lourdes. Erbauungsbuch; v. P. Philibert Seeböck O. S. Fr. 2. natis 1885 in Innsbruck. Cena 80 kr.

Rund um Afrika mit vielen Bildern für die Jugend, von Jos. Spillmann S. J. Freib. in Br. 1885.

Velika knjiga, kvart, primerna za branje, zlasti o počitnicah. Iz misijonskih naznanil. Cena 3 gld.

Der Clerus u. die Wahlen, v. Elmar Freimund, Wien 1885. Brošura 30 kr.

Das Vaterunser v. Alb. Stolz. Cena 36 kr.

G. P. Grasselli je bil v ponedeljek v mestni hiši slovesno umeščen kot župan Ljubljanskega mesta. Blagoslov Božji nad župana in mesto!

Prošnje. Mati priporoča svojega sina, da bi svoje težke dolžnosti do Boga in do matere prav spolnoval. — Za srečen izid zreloste skušnje. — Dijsk za dobro doveršenje v 1. razredu. — Več mladenčev za popoljšanje.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji. Čast. g. Fr. Vilhar gre za provizorja v Studenice; čast. g. J. Kotnik pa enako k sv. Joštu; čast. g. Herman Venedik, novinec križarskega reda, gre za kaplana v Ormož.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Iz Peč 3 gld. 34 kr. — Iz Černomlja 10 gld. — S Sranj 7 gld. Iz Vrem 5 gld. 48 kr. — Iz Terstenika 19 gl. — Iz Kostanjevice 5 glg. 61 kr. — Iz Bele cerkve 8 gld. — Iz Predosolj 15 gld. — Z Hotiča 7 gld. — S Tujnic 20 gld. — Iz Podbrezji 18 gld. — S Šent-Vida nad Cirknico 3 gld. — Po čč. gg. Uršulinaricah 11 gld 67 kr. S Cola nad Vipavo 1 gld. 35 kr. — Iz Predvora 15 gld. — Iz Zapôg 4 gld. 50 kr.

Za študentovsko kuhinjo: Nekdo 2 gld. — Čast. g. župnik Mart. Narobe 5 gld. — Čast. gosp. kaplan Ant. Kukelj 3 gld. — Pre ast. g. dekan Mat. Erjavac 6 gld. — Krumperška grafija 5 gld. — † 10 gld.

Za cerkev sv. Cirila in Metoda v Solunu: † 100 gld.

Za oltar sv. Antona v Stangi: Neimenovana 1 gld. — Čast. g. župnik Mart. Narobe 5 gld.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani: Čast. gosp. župnik Bartol B. 5 gld.

Za varhe Božjega groba: † 20 gld.

Za bratovščino brezmad. spočetja: † 15 gld.

Za srednje-afrikanski misijon: † 20 gld.

Za Sijonske hčere v Jeruzalemu: G. T. P. 5 gld.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Serca v Ljubljani so darovali naslednji častititi gospodje: Simon Žužek, župnik pri sv. Katarini v Topolu, 5 gld. — Janez Skubic, župnik v pokoji v Mirni Peči, 5 gld. — Rihard Frank, kanonik v Rudolfovem, 10 gld. — Janez Čibašek, župnik pri sv. Vidu nad Cirknico, 2 gld. — Andrej Škrabec, kanonik v Rudolfovem, 10 gld. — Lorenc Oblak, duhovni pomočnik v Cerkljah, 5 gld. — Peter Piacentini, duhovnik v Gorenjih Žicah, 1 gld. — Janez Mazgon, duh. pomočnik na Jesenicah, 2 gld. — Jurij Dernovšek, duhovniški oskerbuik v Želimljem, 2 gld. — Janez Kljun, duh. pomočnik v Šent-Vidu pri Zatičini, 3 gl. — Blaž Petrič, župnik v Blagovici, 3 gld. (Dalje prih.)

Za cerkev Jezusovega presv. Serca so darovali čast. gospodje: Janez Kobilica, kaplan pri D. Mariji v Polji, 4 gld. — Peter Vartolj, župnik v Hinah, 5 gld. — N. Potočar iz Gradnba, 10 gld. — Jakob Poličar, župnik v Podbrezji, 5 gld. — Ivan Juvan, katehet v Idriji 5 gld. — Jožef Lomberger, beneficijat v Komendi sv. Petra, 5 gld. — Jakob Dolenec, župnik na Igu, 5 gld. — Jan. Šega, kaplan v Kostanjevici, 2 gld. — Anton Zarnik, župnik v Naklem, 5 gld. (Dalje prih.)